

Remissvar angående Agenda 2030-delegationens slutbetänkande

Livsmedelsverket ställer sig bakom Agenda 2030-delegationens slutbetänkande i sin helhet. Livsmedelsverket vill också uttrycka sitt stöd till GD-Forums remissvar till Agenda 2030-delegationens slutbetänkande. Nedan följer kommentarer för några kapitel.

4 Sveriges åtagande kräver handling.

Livsmedelsverket ställer sig bakom ställningstagandet om att ledarskap och långsiktighet krävs. Livsmedelsverket saknar dock ett tillägg om att regeringen kan använda sina myndigheter och genom tydliga förväntningar och uppföljning få till åtgärder som leder mot agendans mål.

När det gäller de sex prioriterade områdena anser Livsmedelsverket att i begreppet ”hållbar livsmedelskedja” ingår att den är hälsosam eftersom hälsa är en del av den sociala hållbarheten. Att särskilja hälsa från hållbart kan skapa en begreppsförvirring.

Slutbetänkandet går inte in i sakområden men Livsmedelsverket vill ändå uppmärksamma att sedan delrapporten ”Delredovisning om Agenda 2030 och befintliga riksdagsbundna mål” har nya folkhälsopolitiska mål antagits som är relevanta för arbetet med Agenda 2030. Livsmedelsverket anser att dessa mål och delmålet ”ett samhälle som främjar ökad fysisk aktivitet och bra matvanor för alla” inte får tillräckligt stor plats i Sveriges Agenda 2030-arbete.

5 Riksdagen beslutar om mål och ramar

Livsmedelsverket är positivt till att arbetet med Agenda 2030 får mål som följs upp och utvärderas. Det är nödvändigt för framgång i arbetet. Det behövs också samarbete mellan olika politikområden för att nå framgång i arbetet. Även strukturerad uppföljning med indikatorer som är trovärdiga och inte alltför många är viktiga i vidareberapporteringen av Sveriges arbete för Agenda 2030, liksom utvärdering för att få kunskap om vilka effekter som uppnås av arbetet.

Det är ett bra förslag att regeringen bör åta sig att redovisa en samlad Agenda 2030-bilaga i budgetpropositionen, som redovisar en indicatorslista och en samlad redovisning av regeringens arbete med Agenda 2030. Vi ställer oss också positiva till att regeringen ger Ekonomistyrningsverket (ESV) i uppdrag att, efter samråd med Statistiska centralbyrån (SCB) och övriga berörda myndigheter, ta fram ett förslag på hur en Agenda 2030-bilaga kan utformas.

6 En kommitté för förslag och uppföljning

För att arbetet med strukturerad uppföljning enligt förslaget i kapitel 5 ska fungera behövs ett ansvarstagande för helheten av en oberoende aktör med överblick. Det är därför ett bra förslag att ge en Agenda 2030-kommitté i uppdrag att kontinuerligt ta fram underlag till regeringen i form av uppföljning, utvärdering och förslag till åtgärder. Det finns dock en risk med att regeringen avsäger sig ansvar och lämnar över till kommittén. Ett sekretariat med god analyskapacitet är viktigt för trovärdigheten i kommitténs underlag. Kommittén bör bestå av forskare och även utländska deltagare.

I utredningen anges som skäl till kommittén att myndigheter verkar inom sina respektive politikområden och att ingen enskild myndighet kan förväntas svara upp mot det helhetsperspektiv och den involvering av samhällsaktörer som agendan kräver.

Livsmedelsverket anser dock att kommittén kan ha svårt att fungera i praktiken om inte centrala statliga myndigheter ger underlag och vetenskapligt stöd.

Livsmedelsverket bedömer att det finns en stor efterfrågan från både privat och offentlig sektor av kunskapsunderlag för att ställa om till ett hållbart livsmedelssystem. För att vidta rätt åtgärder krävs forskning och kunskapssammanställningar. Livsmedelsverket har i budgetunderlaget för 2020-2022 föreslagit att bygga upp ett Nationellt samverkanscenter för hållbar livsmedelskonsumtion för att utreda livsmedelskedjans hållbarhet. Ett sådant nätverk skulle exempelvis kunna ge kunskaps- och utredningsstöd till den tänkta kommittén.

7.2 Ansvar för hållbar utveckling i myndighetsförordningen

Livsmedelsverket ställer sig bakom förslaget eftersom arbetet med hållbarhet ska genomsyra allt arbete och inte vara ett sidoprojekt. Det bör dock tilläggas att myndigheterna ska följas upp när det gäller hur de utvecklat sin verksamhet med avseende på målen i Agenda 2030.

7.5 Hållbar upphandling i staten

Livsmedelsverket anser att Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet borde ta ett större ansvar för att kravställa avseende hållbarhetsfrågor vid upphandlingar. Detta genom att i största möjliga utsträckning utforma obligatoriska krav som framtida leverantörer måste

Generaldirektörens stab
Eva Wedenberg

LIVSMEDELSVERKET

Remissyttrande
3 (3)

2019-05-17

Dnr 2019/01534
Saknr 1.1.3

uppfylla för att bli antagna som ramavtalsleverantörer. Idag läggs det här ansvaret i stor utsträckning på de avropande myndigheterna.

16.1 Sammanfattande bedömning

Utredningen argumenterar både för att omställningen kommer att kräva nya resurser och att omprioriteringar och förändrade arbetssätt inom ordinarie processer innebär att det inte kommer att krävas mer resurser. Livsmedelsverket bedömer att en omställning för att uppnå målen i Agenda 2030 kommer att kräva en omfördelning inom respektive politikområden och också mellan olika politikområden/myndigheter.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Annica Sohlström. Eva Wedenberg har varit föredragande.

Datum: 2019-06-17

Annica Sohlström
Generaldirektör

Eva Wedenberg
Verksamhetscontroller